

Yttrande angående Klimat- och näringslivsdepartementets remiss:

Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande Ny kärnkraft – ett samlat system för omhändertagande av radioaktivt avfall KN2025/01854

C 2025-1406

Klimat- och näringslivs-
departementet

Yttrande angående Klimat- och näringslivsdepartementets remiss:
Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande Ny kärnkraft – ett samlat system för omhändertagande av radioaktivt avfall KN2025/01854

Chalmers har tagit del av Klimat- och näringslivsdepartementets remiss:

Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande Ny kärnkraft – ett samlat system för omhändertagande av radioaktivt avfall KN2025/01854

Chalmers remissvar är sammanställt av Dr. Stellan Holgersson, Kemi och kemiteknik, Chalmers tekniska högskola.

Nedan återfinns Chalmers svar och kommentarer på betänkandet.

Kommentarer angående Förslag till lag om omhändertagande av radioaktivt avfall:

- 1) Angående 3 kap. 2 §: Undantag (alt. dispens) från medlemskap i en nationell avfallsorganisation bör ges för organisationer, universitet och institut som bedriver uppdragsforskning inom radioaktivt avfall och slutförvar. Detta relaterar mera specifikt till att Chalmers formellt även är en kärnteknisk anläggning.
- 2) Angående 7 kap. 2 §: Det har hittills inte varit möjligt för vissa universitet och annan verksamhet där radioaktivt avfall genereras att bli av med detta avfall. Detta eftersom endast privata företag som inte alltid har tillstånd eller kapacitet att genomföra åtgärderna har varit tillgängliga. Om ett statligt bolag nu inrättas enligt 6 kap. 4 §, skall denna organisation följaktligen inneha förmåga att hantera och genomföra ett slutförvar av sådant avfall.
- 3) Angående 7 kap. 4 §: Om framtida slutförvaring och dithörande anläggningar skall samordnas så bör detta göras av samtliga organisationer i den nationella avfallsorganisationen enligt 3 kap 2 §, även inklusive det nya statliga bolaget som tar hand om annat icke-kärntekniskt radioaktivt avfall.
- 4) Angående 6 kap. 1§: Det är då rimligt att även all forskning, relaterat till sådana samordnade framtida slutförvarslösningar, samordnas av den Nationella avfallsorganisationen. Det framstår som orimligt att enskilda aktörer inom denna organisation förväntas bedriva egen forskning på vetenskapliga problemställningar angående slutförvar. De är däremot skyldiga att

Yttrande angående Klimat- och näringslivsdepartementets remiss:

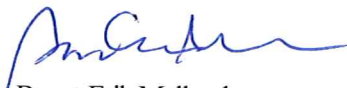
Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande Ny kärnkraft – ett samlat system för omhändertagande av radioaktivt avfall KN2025/01854

C 2025-1406

proportionerligt till sin vinstdrivande verksamhet bidra till finansiering av den forskning som samordnas av den nationella avfallsorganisationen. Till begreppet forskning räknar vi inte tekniska problemlösningar.

- 5) Det är viktigt för den vetenskapliga integriteten att forskning som samordnas vid nationella avfallsorganisationen i största möjliga mån bedrivs vid fristående institut eller myndigheter som inte ingår i den nationella avfallsorganisationen. Om specifika anläggningar för slutförvarsforskning förutses behövas bör dessa drivas i samarbete med akademien.
- 6) Det är viktigt för Chalmers fortsatta deltagande i forskning angående framtida slutförvarslösningar att en tydlig finansiär och avnämare till sådan forskning finns i form av en nationell avfallsorganisation och inte som enskilda aktörer inom organisationen. Detta inte minst för att ett nationellt samordnat forskningsprogram angående framtida slutförvar skall kunna effektiviseras och fokuseras.

Göteborg datum 2025-12-05

Bengt-Erik Mellander

Strålskyddskoordinator